

Postojeći oksimoron

Cijevno integrirano pojačalo ... zvuči kao oksimoron. Međutim, postoji i stvamo funkcionalna

UREĐAJ VTL IT-85

TIP Integrirano pojačalo

CIJENA 33.990 kn

KARAKTERISTIKE Nazivna snaga: 2 x 85 W/4 ohma (60 W/8 ohma) • Radni ustroj: AB1 klasa • Frekvenčni odziv: 1 Hz–74 kHz • Cijevi: 2 x 12AU7, 2 x 12AT7, 4 x EL34 (Svetlana) •

Dimenzije: 400 x 177 x 280 mm • Masa: 25 kg

KONTAKT AudiocinemaArt ☎ 01/4847-875 ➤ www.audiocinema-art.hr

Upunom jeku cijevne audioere i u doba kad je high-end audio bio na vrhuncu razvoja, a vrhunska cijevna pojačala njegov najviši zvukovni domet, nešto kao integrirano pojačalo, pa k tomu još i cijevno, zvučalo je kao istinski oksimoron. No, vremena su se promjenila, cijene drastično skočile (a dolar bio puno moćniji nego što je danas), pa su se najprije pojavila audiofiška, high-end integrirana pojačala, a za njima i cijevna integrirana pojačala. I to ne "tamo nekih" tvrtki, već ona koja su na sebi nosila etiketu istinskih korifeja high-end-a. Među njima je i tvrtka VTL čijim ćemo se slatkim, "malim" integrircem, IT-85, baviti u ovom testu.

MALO PROSTORA, PUNO ZVUKA

IT-85 je integrirano pojačalo dizajnirano da pobudi pozornost onog dijela audiopublike koji teži jednostavnosti i praktičnosti koju pružaju dimenzijsama male audiokomponente u jednom

komadu, ali koji ne želi žrtvovati baš sve prednosti višekomponentnih pojačivačkih sustava. Ovo integrirano pojačalo sastoji se od potpuno aktivnog predpojačivačkog sklopa i pojačala snaga koje isporučuje čistih, zdravih 60 W po kanalu pri impedančiji od 8 ohma. Zapravo, radi se o svojevrsnom, pojednostavljenom derivatu VTL-ovog cijenjenog i hvaljenog ST-85 stereo pojačala snage i TL2.5 pojačala snage koji ima i većinu ključnih osobina te kombinacije. Rečeno je da se radi o jednostavno dizajniranom uređaju, ali daleko od toga da je to učinjeno na uštrb nečega, pogotovo ne funkcionalnosti i uporabne komfornosti. Pro je vidljivo po mogućnosti nadogradnje, s čim je u vezi i preklopnik na prednjoj ploči označen s "Processor", ali i po osam pari kvalitetnih, pozlaćenih ulazno/izlaznih RCA priključaka te dva para mjenjanih zvučničkih priključaka. Ono što nije nebitno spomenuti je da su svi priključci postavljeni na zakošenom dijelu stražnje ploče što ih čini vrlo lako dostupnima, a RCA priključci k tomu su još i "cik-cak" poredani, tako da "crveni" i "bijeli" nisu jedni iznad drugih, već su bijeli desno gore od crvenih, što ih čini puno dostupnijima od onih klasično poredane. O potonjem, pak, jasno svjedoči nazočnost priključka za slušalice na prednjoj ploči s vrlo dobrom pojačivačkom potporom.

Unutar uređaja dominiraju četiri linjske i

četiri izlazne cijevi čiji je bias vrlo jednostavno izmjeriti i podešiti na gornjoj ploči (za to je potrebno ukloniti zaštitnu mrežu), a glavninu ipak zauzimaju mrežni i izlazni transformatori i ostatak napajačkog sklopa izrađenog od kvalitetnih dijelova. Naznačeno je da je IT-85 pojačalo dizajnirano tako da bude lako nadogradivo. Kad korisnik poželi priključiti subwoofer u sustav, koristiti drugo predpojačalo ili dodati pojačalo snage, surround procesor ili slušalice, različito konfigurirani izlazni stupnjevi mogu biti jednostavno i bezbolno, pomakom preklopnika, preoblikovanji za neku od brojnih namjena. Korisnici IT-85 integriranog pojačala koji posjeduju gramofon mogu koristiti dodatni VTL-ov MC/MM fono sklop. Kad bi ga se postavilo pored drugih sličnih uređaja, IT-85 bi bilo razmjerno lako prepoznati. Jer je jednostavno drugačije dizajnirano i na prvi pogled uopće ne izgleda kao cijevno pojačalo. Tomu prije svega pridonosi izgled prednje "ploče". Navodnici govore da se zapravo i ne radi o ploči. Kućište u cijelini je masivno i od vrlo čvrstog lima, odlično prigušeno i tupog odziva na mehanički podražaj.

Kao i svi ostali VTL-ovi uređaji i ovo je pojačalo plod obilatog udjela ručnog rada u proizvodnji koja se i dalje obavlja u njihovoj tvornici u Kaliforniji. I, da, ima daljinski upravljač. Mali i jednostavan, sa samo dvije

osnovne funkcije – pojačavanjem i stišavanjem glasnoće te prigušenjem zvuka. Tehnički opis vrijedno je završiti zanimljivim citatom Luka Manleya, vlasnika i glavnog konstruktora VTL-a: "Topologija sklopova – ulazni stupanj, razdjelnik faze i push-pull izlazni stupanj – ista je u svim našim pojačalima (a među njima je i monstruozni Wotan, 1250 W/tetroda, 600 W/trioda, op. a.). Razlika je samo u jačini napajačkog sklopa i broju cijevi za veću snagu." A to je itekako značajno pa i indikativno.

VELIKO U MALOM

Čuje li se to i u zvuku ovog malog pojačalca? Kako smo imali prilike čuti i spomenute Wotan mono blokove (iako ne u istim uvjetima kao i IT-85 pojačalo) mogli bismo ih zvukovno uspoređivati. No, nećemo. Jer to, usprkos svemu, nema smisla. 20 puta veća snaga je jednostavno prejak argument kojem se ne mogu suprostaviti ni puno moćnija pojačala od ovog 60-vataša. Po nekom pravilu za cijevna pojačala i ovdje je bilo dovoljno 100-tinjak sati usviravanja prije nego se zvuk pojačala stabilizira. Da je doba cijevnih pojačala koja su zvučala "cijevno" (velik i spor bas, zaglađeni visoki tonovi...) dosta davnog prošlosti, zna svatko tko je u posljednjih desetak godina čuo kakvu kvalitetnu cijevnu audiokomponentu. Pogotovo ako je to bio neki od VTL-ovih uređaja... Da vidimo najprije kako IT-85 stoji s reprodukcijom ekstrema spektra. Bas je bio gotovo poput kvalitetnog tranzistorskog – čvrst, okretan, dobro ugođen i definiran. Bio je dublji od basa kakav obično isporučuju kvalitetna tranzistorска појачала сличне snage, ali nije bio tako brz ni udaran. Najviši tonovi bili su otvoreni, čisti, prepuni detalja, puno finiji od onih iz tranzistorskih pojačala, ali ništa zagasitiju od njih. Ni traga neprirodnoj toplini i zaglađenosti koja je zvuk nekadašnjih cijevnih

"...bas je bio gotovo poput kvalitetnog tranzistorskog – čvrst, okretan, dobro ugođen i definiran."

pojačala činila nedovoljno prozračnim. Srednjotoniski dio spektra bio je, naravno, najbolje iznesen. Gotovo nikakve kritike mu nije moguće uputiti. Nije zvučao tako profinjeno kao u najboljih (cijevnih) pojačala, ali je bio naglašeno prirodniji, protočniji i točniji od srednjotoniskog područja svih tranzistorskih integriranih pojačala te snage i cijene, ali i svih cijevnih koje smo do sada imali prilike testirati.

Svi dijelovi tonskog spektra bili su neraskidivo i bešavno spojeni u gлатку cijelinu u kojoj nije bilo ispada ni pri vrlo zahtjevnim razinama glasnoće. Naravno, sa snagom se ne smije pretjerati. Srećom, ako se i pretjera, kazna će uglavnom biti tek grubi zvuk kao posljedica clippinga, ali to neće ugroziti zvučnički sustav. Osim ako se ne ustraže u neodgovarajućem tretmanu...

S tako kvalitetno iznesenim i ujednačenim frekvenčnim odzivom, bilo je jasno da će i prezentacija prostornih dimenzija zvuka biti primjerna. I bila je. Širina zvukovne slike bila je velika, visinska se komponenta jasno uočavala, iako nije bila raskošno iznesena, ali dubinska perspektiva bila je očaravajuće predočena. Pozornica je jednostavno bila duboka i na njoj se moglo lako učiti sve, od dirigentske rampe, do posljednjeg instrumentalista.

Dinamički IT-85 također radi besprijeckorno u okviru svoje snage. Elastično je, zvukovno se brzo diže i stišava, prijelazi su munjevit i bez šavova ili trzaja. Ritam i takt glazbenog zapisa pojačalo je čitalo i slijedilo više nego korektno. Naravno, konačni zvuk i radne mogućnosti ovog pojačala – kao i svih ostalih, uostalom – ovisit će o sinergiji s priključenim zvučničkim

sustavom. S dva zvučnička sustava, velikim, razmjerno neučinkovitim, ali impedancijski postojanim, i manjim, monitorskim, učinkovitim i impedancijski ne tako postojanim. Većih problema ovo pojačalo nije imalo ni s jednim od njih, ali s većim sustavom prije su se uočili problemi pri reprodukciji zahtjevnijih glazbenih zapisa i pri višoj razini glasnoće.

IT-85 se jako grije. I to je normalno, kažu u VTL-u. Zato ga treba držati podalje od ostalih audiouređaja i sustava.

I na kraju, priključi li tko na IT-85 pojačalo slušalice, ostat će ugodno iznenađen onime što će čuti. S kvalitetnim slušalicama dobit će zvuk koji se po svim usporedivim elementima može mjeriti s onim iz kvalitetnog zvučničkog sustava. Korisnicima IT-85 pojačala zaista neće trebati kvalitetno pojačalo za slušalice! HFC

PRESUDA	
ZVUK	PLUS Prezentacija dubinske dimenzije, ujednačenost frekvenčnog odziva, izostanak cijevnog karaktera, dimenzije, izrada, uporabni komfort i opremljenost.
MOGUĆNOSTI	MINUS Masa, razmjerno višoka cijena, malo sporji bas, mogući nedostatak snage s neodgovarajućim zvučničkim sustavom, zagrijavanje.
IZRADA	
VRIJEDNOST	
ZAKLJUČAK	Većinom svojih osobina, tehničkih i zvukovnih, IT-85 spada u red najboljih integriranih pojačala manje snage na tržištu.
HIFI CHOICE	★★★★★